

Az pedig különösen megrendítő személyes búcsúvá avatja a filmet, hogy legszebb jelenete a főhős halála előtti rosszulléte. A festő egy újabb megalázó munka, kirakatrendezés közben esik össze, mialatt az üvegen túl, az utcán az élet ugyanúgy megy tovább, mintha mi sem történt volna. Mindez a halál filmes ábrázolásának önmagában véve is maradandó remeke: valaki megszűnik létezni – az élet viszont a kirakat keretében mintegy filmként pereg tovább. Az *Emlékképek* ezzel az ihletett zárlattal Wajda nagyszabású és kikezdetetlen életművére is emlékeztet.

GELENCSÉR GÁBOR

Egy német sors

Emlékképek

Powidoki – lengyel, 2016. Rendezte: Andrzej Wajda. Írta: Andrzej Mularczyk. Kép: Pawel Edelman. Szereplők: Bogustaw Linda (Władysław Strzemiński), Aleksandra Justa (Katarzyna Kobro), Bronisława Zamachowska (Nika Strzemińska), Zofia Wichłacz (Hania). Gyártó: Akson Studio. Forgalmazó: Vertigo Média Kft. Feliratos. 98 perc.

Méltó módon zárult le a 90 éves korában elhunyt Andrzej Wajda 60 esztendő, több mint 30 egész estés játékfilmét számláló, filmtörténeti jelentőségű életműve. Az *Emlékképek* nem „nagy” film, de egy következetesen építőkéző életmű szép záródarabja. A film történetével Wajda visszatér ahhoz a korszakhoz, amelyben pályája elindult, s amelyet már többször feldolgozott – noha ő azon kevés kelet-európai rendezőhöz tartozik, aki a rendszerváltozással kialakult új társadalmi helyzetre, illetve az annak hatására felszabaduló, addig tabusított emlékezetpolitikai kéré-

désekre is képes volt frissen és művészi hitelesen reflektálni. Az idős kor azonban, legalábbis az utolsó filmben, mégis a nosztalgiát helyezi előtérbe, még ha a megidézett korszak, az ötvenes évek, a legkevésbé sem „nosztalgikus”. A stílus és a szemléletmód azonban, amellyel Wajda a korszakra emlékezik, kétségtelenül az.

A film főhőse, Władysław Strzemiński (1893–1952) a második világháború után Łódźban oktató és alkotó avantgárd festőművész sorsa filmforgatókönyvért kiált. Az első világháborúban bal karját és lábát elvesztő férfit a kommunista rezsim kultúrpolitikája szellemileg is megnyomorítja: kiteszik a képzőművészeti főiskoláról, ahol diákjai rajonganak érte, bezárják a helyi múzeum általa tervezett, az ő és szobrász felesége munkáit bemutató „neoplasztika termét”, végül még a politikai transzparens pingálásától is eltávolítják, s nyomorúságos körülmények között hal meg tbc-ben. Ő azonban nem látad, csak ellenáll – s ez kerül

Wajda bölcs hatványdalának gondolati centrumába. A politikai terror képei, helyzeti és karakterei meglehetősen ismerősek, a befelé forduló, családi traumákat is hordozó, diákjaiban hívó és élő művész karaktere (Bogustaw Linda meggyőző alakításában) annál eredetibb. Wajdának volt miből ihletet merítenie: először maga is festészeti tanulmányokat folytatott, majd abban a korszakban ugyanott végezte filmes tanulmányait, s később ő is iskolalapítóvá vált.

A *German Life* – osztrák, 2016. Rendezte és írta: Christian Krönes, Olaf S. Müller. Kép: Frank Van Vught. Szereplők: Brunhilde Pomsel. Gyártó: Cirkó Film. Feliratos. 107 perc.

Az idén januárban, 106 éves korában elhunyt Brunhilde Pomsel akkor is fontos tanúja lett volna a 20. századnak, ha történetesen nem Goebbels propagandaminisztériumában dolgozik gyors- és gépiró titkárnőként, filmre rögzített visszaemlékezése így viszont túlzás nélkül nevezhető

különleges kordokumentumnak. Az *Egy német sors* a legkevésbé kreatív dokumentumfilm formát használja, a beszélőfejes megoldásnak azonban ezúttal nincs alternatívája. Pomsel fekete-fehérben fényképezett, ráncoktól barázdált arca ugyanis hipnotikus látvány lenne, ha egy százszor elmesélt történetet mondana fel újra, de mintha ő maga is itt és most, a kamera előtt számolna el a lelkiismeretével. A karrierjét egy zsidó ügyvéd titkárnőjeként kezdő Pomsel egyáltalán nem volt politikusan alkat, hidegen hagyta a nemzetiszocialista párt szólamai, a közhangulatot követve mégis belépett az NSDAP-ba, így kerülhetett be a rádió érintésével Goebbel's minisztériumába. Látszólag nincs bűntudata, azt állítja, nem tudott a haláltáborok borzalmairól, csak utólag szembesült vele, hogy milyen rezsimit szolgált, de testbeszéde, az elakadó mondatok és a súlyos csendek mást üzennek. Mintha nem tudná saját magát sem meggyőzni arról, hogy a „parancsra tettem” erkölcsisége vagy erkölcsitelensége felmentést adhat – ami évtizedeken át működhetett túlélési stratégiaként, az a halál kapujában önbecsapásként lepleződik le. Pomsel monológját rendre amerikai és német propagandafilm-részletek szakítják meg, amelyek a történelmi tények ismertetésénél sokkalta hatékonyabban érzékeltetik a korszellemet, a film utolsó harmadában pedig a koncentrációs táborok felszabadításakor készített döbbenetes felvételeket is bemutatják rendezők. Ez a három regiszter – a személyes emlékezet, az állami hazugságpropaganda és a valóság szenvtelen lenyomatái – együtt adják ki a teljes képet.

BASKI SÁNDOR

Vad észak – Mese az ezer tó országából

Järven Tarina – finn, 2016. Rendezte: Kim Saarniluoto és Marko Röhr. Írta: Marko Röhr és Antti Turi. Kép: Teemu Liakka. Zene: Panu Aaltio. Gyártó: Matila Röhr Productions (MRP). Forgalmazó: Vertigo Média Kft. Szinkronizált. 75 perc.

Azóta, hogy James Benning több mint két órás kísérleti filmet készített tizenhárom tóról, végképp egyértelmű, hogy állóvizekkel is meg lehet tölteni egy egészestés természetfilmet, különösen, ha azt a 190000 tó hazájaként ismert Finnországban forgatják. Kim Saarniluoto az ország ősi erdőiről készített, öt évvel ezelőtti produkciója után a veterán producer Marko Röhr közreműködésével tavaly pontosan erre vállalkozott, és a végeredményt látva érezhetően az egész családot be akarta csalogatni a moziba.

Valószínűleg csak egy különösen fakezű operatőr megbízásával sikerült volna elérni, hogy a *Vad Észak – Mese az ezer tó országából* ne fessen lehengerlően, a légi és víz alatti felvételeket egyaránt felvonultató film, amelynek játékos-érzelmes zenei aláfestése időnként már túlságosan is melengéti a szívet, a narráció nélküli percekben is könnyen leköt-

heti az erre fogékonyakat. A szűk hetvenöt perces film a tavak zárt ökoszisztémáját járja körül az évszakok változása során, elsősorban az állatok mindennapi életére koncentrálva, a vidrák, csukák, hódok és a többiek rövid epizódjain túl ugyanakkor arra is kitér, milyen szerephez jutnak egyes fajok a finn mitológiában, valamint a különböző vízistenek és őrangyalok tevékenysége sem maradhat ki. A Finnországban kiugró sikert aratott film állóvizekben jóval szegényebb országokban is hamar megtalálhatja a közönségét, tényleg csak azt nehéz mire vélni, hogy a készítőik miért nem szenteltek több időt a víz örök körforgásán alapuló világ bemutatásának, ha egyszer érezhetően beleszerettek a témába.

ROBOZ GÁBOR

Porto 35mm

Porto – amerikai-portugál, 2016. Rendezte: Gabe Klinger. Írta: Larry Gross és Gabe Klinger. Kép: Wyatt Garfield. Szereplők: Anton Yelchin (Jake), Lucie Lucas (Mati), Paulo Calatré (Oliveira), Francois Lebrune (Anyu). Gyártó: Bando Á Parte / Double Play Films. Forgalmazó: Mozinet Kft. Feliratos. 76 perc.

Az elsőfilmes Gabe Klinger alkotása első pillanatótól kezdve olyan szuggesztív, hogy ugyanannyira a rabjaivá válhatunk, mint amennyire rabjaivá váltak a főhősök a benne megjelenített egyéjszakai szerelemnek. Egy fiatal férfi suttog egy fiatal nőnek egyszerű, mégis varázslatos mondatokat, amikre a nő ugyanabban a szellemben válaszol, majd közeliben is láthatjuk őket, egymás felé fordulva az ágyban, nyilvánvalóan szeretkezés után.

A mondatok és a jelenet később még visszatérnek a filmben, ahogy számos más mozzanata is megismétlődik – a töredékekből végül összeáll egyetlen csodálatos éjszakai története, három felvonásban: először a férfit, utána a nőt, végül kettejükkel együtt állítva a középpontba. A fennmaradó időben pedig a hősök és a kamera a címben jelzett Portóban bo-

lyonganak (sőt egyszer még Párizsba is ellátogatnak). Így játékosága mellett a celluloidra forgatott alkotás azzal is a francia új hullámot idézi, ahogyan a városokat és jellegzetes tereit, például presz-sozóit ábrázolja.

A mű a filmművészeti mellett irodalmi előképpel is dicsekedhet: ugyanúgy a cseppfolyóssá váló időt, az elillanó emlékeket vizsgálja, mint Proust *Az eltűnt idő nyomában* című remekében (a hősök egyik beszélgetésében el is hangzik az író neve és az alkotás címe). Teszi mindezt apró gesztusok, kicsiny csodák felemlegetésével, olyan csekély játékidőben, hogy esélye sincs modorossá válni. A nem túl erős, sőt szokványosnak mondható sztorira bárki könnyűszerrel rácsatla-kozhat, és annak köszönhe-tően, hogy a rendező filmjét nem a történet végével, ha-nem az elején is bemutatott gyönyörű jelenet bővebb ki-fejtésével fejezi be, úgy érez-hetjük: történetük utána bár-mi, ezt az éjszakát, ezt a rövid ideig tartó, de addig a legiga-zibbnak bizonyuló szerelmet már senki sem veheti el sem az azóta már valahol máshol járó Anton Yelchin alakította főhőstől, sem tőlünk.

VAJDA JUDIT

6,9 a Richter-skálán

6.9 pe scara Richter – román-bolgár, 2016. Rendezte és írta: **Nae Caranfil**. Kép: **Vivi Dragan Vasile**. Szereplők: **Laurențiu Bănescu** (Tony), **Maria Obretin** (Kitty), **Teodor Corban** (Apa). Gyártó: **Cinema-Film H.I.P.** Forgalmazó: **Vertigo Média**. *Feliratos*. 116 perc.

Tony, a közepesen tehetsé-ges, mellőzött színész minden erejével a nagy kiugrásra készül. Címszerepet kapott az Orfeusz és Euridiké történe-téből készült bárgyú musical-ben, ahol a színházigazgató szeretőjéből lett hisztis pri-madonna mellett végre meg-

mutathatja, hogy mire képes. A próbák jól indulnak, de a férfi egyre nehezebben tud a karrierjére koncentrálni, mert közben fenekestül felfordul a magánélete. Feleségével egy kisebb földrengést követően új otthonba költöznek, amit a depresszióval és önértékeli-s zavarral küzdő asszony ren-dez be. Míg Kitty a *feng shui* előírásainak megfelelően de-korálja a lakásban a „hírnév-sarkát”, a férj felfedezi, hogy nem kötöttek túl jó üzletet, mert az épület szerkezete egy következő földrengést már nem bírna ki. Az ingatlan mellett házasságuk alapjai is rogyadoznak, a helyzetet pedig súlyosbítja, hogy vá-ratlanul Tony rég nem látott apja is feltűnik, aki náluk kí-ván tölteni néhány éjszakát. Nae Caranfil (*Közelebb a holdhoz, A többi néma csend*) filmje rutinból hozza a román újhullám minden stílusis erényét, emellett azonban nem mutat sok eredetiséget. Kiváló színészek (Laurențiu Bănescu, Maria Obretin, Teodor Corban) replikáznak egymásnak a sokaknak ismerős kispolgári helyzetekben, elrajzolt karakterek, finom ironia és remek dialógok szórakoztatják a nézőt. A nő-csábász papa, a szerencsét-lenkedő fiú és a neurotikus feleség jeleneteit egy lehe-téses természeti katasztró-fa szurreális képei latiztják,

azonban a kettős szerkezet a film háromnegyedénél kifulladás, többé nem köti le a figyelmünket. Kevesebb fordulat, kevesebb mellék-szereplő, kevesebb álomkép ebben az esetben több lett volna, mert így bármilyen jó-kat kacagunk is közben, a vé-gére valahogy nem áll össze semmi.

BARKÓCZI JANKA

Magas ősz férfi társat keres

Un profil peur deux – francia-belga, 2017. Rendezte: **Stéphane Robelin**. Írta: **Stéphane Robelin**. Kép: **Priscila Guedes**. Zene: **Vladimir Cosma**. Szereplők: **Pierre Richard** (Pierre), **Yannis Lespert** (Alex), **Fanny Valette** (Fanny), **Stéphanie Crayencour** (Juliette). Gyártó: **La Belle Company**, **OrangeStudio**. Forgalmazó: **ADS Service Kft.** *Feliratos*. 100 perc.

Ldestova bő fél évszázados filmkomikus pályafutása alkonyán Pierre Richard ma-gas szőke férjje nem csak megőszült, de egyre szíve-szebben és nagyobb sikerrel jár a *dramedy* felemás cí-pőjében. A 2011-es *Együtt élhetnénk* időskori társbér-letről szóló *all-star* gerontó-komédiájában például a kor-társ francia tömegfilm egyik legszívszorítóbb fináléjával ajándékozta meg közönsé-gét, hála az imádott feleség halála és az Alzheimer-kór három-zsebkendő kombi-nációjának. A *Magas ősz férfi társat keres* esetében nem csak a sztár és az általa alakít-tott zsémbes-magányos öz-vegyember figurája, de az író-rendező (Stéphane Robelin) és a műfajpárosítás is egye-zik az öt évvel korábbi előd-del, bár ezúttal pikánsabb és korszerűbb alaptörténet keretében: miután az idős Pierre egy társkeresőoldalon ifjú internet-tanára, Alex ál-cájában összejön a gyönyörű Fanny-val, dugipénzéből fel-bérel a tesze-tosza fiút, hogy menjen el az első randira helyette – mit sem sejtve arról, hogy pont saját unokájának pasiját szemelte ki szerelmi avatárjának.

A Robelin-Richard duó – akárcsak a filmbeli furcsa pár – elég nehezen találja meg a közös utat: mire el-jutnak az alaphelyzetből fakadó félreértéses-szerep-

cserés helyzetkomikum kitalapított ösvényére, már bőven túlhaladtak azon a ponton, ahol a nézőnek még nevetni van kedve a bánatos amorózóból kétségbeesett vovóvá váló idős férfi reménytelen románcán (nagyreszt épp Richard csendes meggyőző alakításának köszönhetően). Robelin ezúttal is elhelyez a végjátékban egy szép, könnyfakasztó jelentet, cyber-Cyrano sztorkija mégis a vígjátékban próbálja közös nevezőre hozni 60-pluszos és 30-mínuszos célközönségét, inkább Alex korcsoportjának kedvezve – Roxane-ja szívesebben lesz hősnő egy mai Tinder-mesében, mint egy múlt századi öregfiú nosztalgiafilm-szalagjain.

VARRÓ ATTILA

Határidős esküvő

Laavor et hakim – izraeli, 2016. Rendezte és írta: Rama Burshtein. Kép: Amit Yasour. Zene: Roy Edri. Szereplők: Noa Koler (Michal), Ronny Merhavi (Feggie), Oz Zehavi (Yos), Irit Sheleg (Michal anyja). Gyártó: Avi Chai. Forgalmazó: Cirkó Film. Feliratos. 110 perc.

Rama Burshtein az egyik legizgalmasabb alkotó a kortárs indie-mozi közegeben; mert nem elég, hogy ő az első ultra-ortodox zsidó nő, aki szélesebb közönségnek csinál filmeket, de képes saját zárt, konzervatív erkölcsű közegének nüansait és rituáléit általános emberi problémák megrajzolásának szolgálatába állítani, anélkül, hogy haszid-szafarivá zsugorítaná filmjeinek miliójét.

Burshtein első nagyjátékfilmje még ortodox szokásjogokon keresztül boncolgatta a család / közösség és egyén viszonyát, míg második egészestés darabja a *Határidős esküvő* egy harmincas szingli férjkeresési virsaftját meséli el. Miután Michal vőlegénye az eljegyzés után

kihátrál a hön áhított frigyéből, a tüzes természetű lány némileg pragmatikusan úgy dönt, hogy mégsem mondja le a szertartást, tekintettel arra, hogy a képletből csak egyetlen komponens, a vőlegény hiányzik. Michal tehát elszánt keresésbe kezd; egyik (vak)randevú jön a másik után, a tanulságos beszélgetések, ismerkedések közepette a főhősnő egyre közelebb kerül önmagához. A *Határidős esküvő* szerencsére eltekint műfajársai ordenáre tipizálási szokásaitól, finom karakterrajzokon izgalmas dialógokon keresztül fixirozza főszereplője lelkének tusait. Nyers, manírintemes darab, csók és a rózsaszín kód nélkül mesél a férfi-női kapcsolat bonyodalmairól, ráadásul senkit nem hoz méltatlan helyzetbe, egyik nemet sem alázza porig, mély empátiával és szeretettel fordul mindenki felé. Ennyi bőven elég, ahhoz, hogy a feszültség a film végéig kitarson: a befutó vőlegény bárki lehet, vagy éppen a nő függetlenség jegyében senki nem jelenik meg a hüppe alatt. Burshtein felismerte, hogy a 19. századi erkölcsök mennyire a javát szolgálják egy ilyen történetnek, forradalmi hangvétele csupán annyi, hogy képes úgy szórakoztatni, hogy története az emberi szívre, alapvető vágyakra koncentrált.

ALFÖLDI NÓRA

Hogyan legyél latin szerető

How to Be a Latin Lover – amerikai, 2017. Rendezte: Ken Marino. Írta: Jon Zack. Kép: John Bailey. Zene: Craig Wedren. Szereplők: Eugenio Derbez (Maximo), Kristen Bell (Cindy), Salma Hayek (Sara), Raquel Welch (Celeste). Gyártó: 3Pas Studios. Forgalmazó: BBMedia. Szinkronizált. 116 perc.

Adam Sandler-vígjáték Adam Sandler (és Rob Schneider) nélkül. A *Hogyan legyél latin szerető* elsősorban a mexikói származású (hazájában szupersztárnak számító) színész-jutalomjátéka, aki sokszínű filmkészítői karrierje legnagyobb sikerében éppen az apaszerepbe váratlanul

belekényszerülő macsó kálváriáját énekelte meg, az éretlen férfi és a bölcs gyerek kettősén keresztül (*No se aceptan devoluciones* – író-rendező-producer-főszereplő). Itt azonban szó sincs a mit sem sejtő apa küszöbére letett mózeskosárról, csupán annyi történik, hogy a kiöregedett selyemfiút vénséges vén felesége lecseréli egy fiatalabbra, így aztán Maximo kénytelen egyedülálló hűgához és annak kisfiához bekérkedni. A szívet melengetően kispolgári új életben persze hiányzik neki a luxus és a semmittevés, ezért megpróbál egy másik milliommot elcsábítani, szabadidejében pedig kisiskolás unokaöccsének lesz apja helyett apja, miközben – javarészt önző érdekből – arra okítja, hogyan legyen gigolo.

Maximo pótapává és érett(ebb), családyszerető férfivá érése az a tematika, amely a hazánkban egyébként teljesen ismeretlen színész, Derbez filmográfiájának szerves részévé teszi a *Hogyan legyél latin szeretőt*. Néhány szórakoztató geget és Salma Hayeket (Maximo húga) leszámítva azonban a film tökéletesen blőd és bugyuta, különösen a Rob Lowe-ra és Kristen Bellre bízott mellékszálak. Nem

képek pedig divatosan szürkék, deszaturáltak. Minden képkockából facsarni lehet a melankóliát, amihez sokat hozzátesz, hogy a hangsúly a tragédia banalitására kerül, a bürokráciával, a biztosítók-kal és a hétköznapi üressé- gével folytatott viaskodásra. Részben talán azért is, mert a színészek nem tudják fel- színre lökni a gyászmun- ka pszichológiai mélységeit, és kifejezni a kifejezhetetlen fájdalmat. Az általában sunyi simliseket, itt a jó szándékú légi központost alakító Scoot McNairy-nek a semmitmon- dó dialógusokkal, a légi- társaságtól bocsánatkérés követelgő Arnold Schwarze- neggernek pedig úgy *en bloc* a drámai színészettel gyűlik meg a baja. Az *Utóhatás*ba csak akkor költözik minimá- lis izgalom, ha az akcióstár macsó szerepei felől nézzük, amikben hol megmentette, hol megbosszulta a családját. Vagyis ha Schwarzenegger *Gran Torinó*jaként gondolunk rá, amely drámai történetben és az öregkor bölcsességé- vel fordítja visszajára a sztár imázsát.

Az *Utóhatás* azonban nem erősít rá olyan direktan az életművet felülíró párhuzamokra, mint Eastwood, így aztán kiszámítható lesz a játék, és lapos a szenten- cia („a bosszú öl, butit és nyomorba dönt”), amellyel cáfolja a revansfilmek, azon keresztül pedig Schwarze-

mentik a helyzetet igazán még a pergőbbre sikerült, spanyol nyelvű jelenetek sem, hiába minden erőfe- szítés, hogy egy jó kis tá- nyérdobálás, forróvérű latin komédia kerekedjen belőle.

KOVÁCS KATA

A kertész titka

Rosemari – norvég-dán-német, 2016. Rendezte és írta: Sara Johnsen. Kép: Hélène Louvart, Erik Wilson. Zene: Nikolaj Torp Larsen. Szereplők: Ruby Dagnall (Rosemari), Kristian Fjord (Jim), Laila Goody (Hilde), Tommy Kenter (Klaus Dreyer). Gyártó: 4 1/2 Film. Forgalmazó: Cirko Film. *Feliratos.* 95 perc.

A sötét rejtélyekkel és bi- zarr családtörténetekkel teli skandináv krimi az egyik legfőbb kulturális exportcik- ké vált a térségben, így nem meglepő, hogy a norvég Sara Johnsen filmjének kissé ha- tásvadász módon kiválasztott magyar címe is ezt a vonulat- ot igyekszik meglovagolni. Erre az áthallásra persze van is némi alapja a forgalmazó- nak, hisz *A kertész titka*ban nincs hiány a szereplők múlt- jában lapuló titkokból, fura családmodellből és orszá- ghatárokon átvélő nyomozás- ból sem. Ám mindez teljesen nélkülözi a bűnügyi jelleget, és krimi helyett inkább egy édes-bús, vígjátéki eleme- ket sem nélkülöző identitás- dráma keretében kerülnek

napfényre a régi, szőnyeg alá söpört történetek.

A cselekmény középpont- jában egy újságíró áll, aki a lagziján bukkan rá egy fris- sen született csecsemőre a helyi hotel mosdójában. 16 évvel később felbukkan egy különösen viselkedő kamaszlány, akivel hamar egymásra ismernek, és a vér szerinti szülők keresésére indulnak. *A kertész titka* nem hagy kétséget afelől, hogy a valósággal való szembené- zés ugyan mindig fájdalmas, ám egyben esélyt is ad a lelki sebek gyógyulására és a megbocsájtásra. Johnsen már korábbi filmjeiben is fog- lalkozott az örökbefogadás traumájával, a *Nagykutya*ban például egy különböző csalá- dokhoz adott testvérpár kései egymásra találását mu- tatta be. Akárcsak ott, a nagy felismerés itt is feje tetejére állítja a szereplők világát, amelyben így újra rendet kell teremteniük. A film extrém körülmények között vizsgálja a szokásos kamaszkori önkere- resést, tovább emelve ezzel a *coming of age* történetek alapvető téjét. Johnsen érzékenyen és többnyire hite- lesen építi föl a feszültséget a film folyamán, kár, hogy a végére megijed, és az epilógusban minden konfliktust beleolvaszt a happy endek erőszakosan optimista, problé- mámtalan világába.

JANKOVICS MÁRTON

Utóhatás

Aftermath – amerikai, 2017. Rendezte: Elliott Lester. Írta: Javier Gullón. Kép: Pieter Vermeer. Zene: Mark Todd. Szereplők: Arnold Schwarzenegger (Roman), Scoot McNairy (Jake), Maggie Grace (Christina). Gyártó: Emmett/ Furla/Oasis Films / Pacific View Management / Protozoa Pictures / thefyz / Grindstone Entertainment Group. Forgalmazó: Pannónia Enter- tainment. *Szinkronizált.* 94 perc.

Egy légi irányító-központban elromlik a telefonvonal – pár perccel később két repül- ő összeütközik a levegőben. Az áldozatok között nemcsak a 130 utas, de a légi irányító meg egy lengyel vendég- munkás is ott van, aki a ter- hes lányát és feleségét várta a repülőtéren. Az ő életük ugyan nem ér véget, de brutálisan kisiklik addigi medré- ből. A „műfaj” tehát gyász- film, a hangulat nyomott, a

negger akcióhósi működésének egyik alaptézisét. Miután elpárolgott a kuriózumértéke annak, hogy az *Utóhatás* keményen dolgozó kisemberében a nyugdíjas Terminátor szubverzóját látjuk, nem marad más, csak egy hangulatos, de üresen kongó gyászfilm a búsongó amerikai függetlennek megannyi közhelyével.

SOÓS TAMÁS DÉNES

A galaxis őrzői vol. 2.

Guardians of the Galaxy Vol. 2 – amerikai, 2017. Rendezte: James Gunn. Írta: Dan Abnett, Andy Lanning képregényéből James Gunn. Kép: Henry Braham. Zene: Tyler Bates. Szereplők: Chris Pratt (Peter Quill), Zoe Saldana (Gamora), Bradley Cooper (Rocket), Vin Diesel (Groot). Gyártó: Marvel Studios / Walt Disney Pictures. Forgalmazó: Forum Hungary. Szinkronizált. 136 perc.

AMarvel filmjei a nagy gyorséletterem-láncok megbízható minőségű, tökéletesen kiszámítható menüire hasonlítanak. Az eltérő hozzávalók és extra fűszerezések az első harapásig megkülönböztetik ugyan az egyes produkciókat, a lényegyet tekintve mégis ugyanazt kapjuk, másfajta papírba csomagolva. A standardizált, pénzügyileg bebiztosított tömegtermelés és a folyamatos megújulás közötti ellentéteket a stúdió rafinált urai úgy próbálják feloldani, hogy a független műfaji filmek mezőnyéből igazolnak le újabb és újabb tehetségeket.

A fésületlenebb, punkosabb vonalról érkező James Gunn szerződtetése az eddigi legjobb húzásuknak bizonyult, hisz a mosómedvével és beszélő fával támadó hőscsapat a Marvel filmes univerzumának egyik legsikeresebb bevetését jegyzi. Az egyszer már bizonyított recepten a második felvonás sem változtat sokat, az újabb kalózos-világmentős úrfantáziát is a vaskosabb

humor, a figurák közötti kémia és a csodálatosan elrajzolt vizualitás működtetik. Az alkotók ráadásul az első rész legnagyobb problémáját is kiküszöbölték és a korábbiaknál jóval izgalmasabb ellenfelekkel tartják mozgásban a történetet. A nyolcvanas-kilencvenes években kamaszodott célközönség kényeztetése gyakorlatilag hibátlan, a nézővel összekacsintó poénok és az ügyesen citált kulturális referenciák mellett a korszakot megidéző szín- és formavilág is telitalálat. Bár Gunn látványosan igyekezett némi mélységet adni az újabb kalandoknak és a finom politikai szurkálásokat sem spórolta ki, a szándékolt freudi olvasat helyett a kívülállókka és lázadókkal érzett szolidaritása szívárogát a leginkább a pontosan kidékázott végeredményen. A diszfunkcionális családként civakodó társaság, az érdes külsők és punk-tarajok alatt megdöbbenő hatalmas szívek még mindig bőven elégségesek ahhoz, hogy mosolyogva üljük végig az újabb stáblistát.

HUBER ZOLTÁN

Arthur király: A kard legendája

King Arthur: Legend of the Sword – amerikai-ausztrál, 2017. Rendezte: Guy Ritchie. Írta: Guy Ritchie, Joby Harold, Lionel Wigram. Kép: John Mathieson. Szereplők: Charlie Hunnam (Arthur ki-

rály), Eric Bana (Uther Pendragon), Jude Law (Vortigern), Djimon Hounsou (Sir Bedivere). Gyártó: Safehouse Pictures. Forgalmazó: InterCom. Szinkronizált. 126 perc.

ABrexit árnyékában a megtépzott brit nemzettudatra igencsak ráfér egy erőtlő duzzadó, térhatású adaptáció az Arthur-legendából, pláne, hogy a legutóbbi moziváltozat, amely felvontatta a kerekasztal lovagjait, éppen a bevándorlók által épített Anglia mára kissé kínossá vált képét mutatta. Az Antoine Fuqua rendezte, realizisztikus középkor-ábrázolásra törekvő *Arthur király* és a friss verzió között jobbára csak az Asylum vonatkozó trashfilmjét és a legendát óvatosan kerülgető, elhalsalt produkciókat (*Az utolsó légió*, *A varázslótanonc*) jegyezhetünk fel, Guy Ritchie fantasybe oltott lovagregénye így végre megadhatja a királynak, ami jár neki.

Ritchie időközben Hollywood megbízható iparosává

érett, egykori felségterületét, a kelet-londoni kisgengszterek kedélyes szemétdombját hátrahagyva százmillió-os produkcióként felel. Mi több, nagyszabású bérmunkái többnyire jól sikerültek (különösen az első *Sherlock Holmes* és *Az U.N.C.L.E. embere*), és *A kard legendájával* sem okoz csalódást. Ezúttal némi korszak- és műfajváltás árán visszatér a régi környékre: a bordélyban felnőtt Arthur és cimborái épp olyan ízesen és klipes vágások közepette sztorizgatnak, mint egykor a Török és társaik. Kemény öklű hősünk meg is elégedne a kispályával, de el kell foglalnia az őt megillető trónt – ebben a lendületesen elmesélt, a széttartó stíluselemeket magabiztosan összeforrasztó, szuperhősökre fazonírozott Arthur-mondában nem nehéz a szintet lépett rendező karriertörténetét látni, aki szájszagú megélhetési bűnözők helyett immár nagyra hivatott férfiak fantasztikus hőstetteivel foglalkozik. Kezében az Excalibur digitális marsallbottá válik, amellyel szétcsap a gonoszok főurak között, körmönfont varázsigék helyett a kedvenc négybetűs szavait vágva ellenfelei képébe. Végül mindenki megkapja, amiért jött: a britek a felpumpált eredetmítoszt, a multiplex-közönség az élet-hű harci elefántokat, a régi Ritchie-rajongók pedig némi kelet-londoni tájszólást.

KRÁNICZ BENCE

